

موضوع:

بیماری گال یا جرب

تهیه و تنظیم:

کارگروه سه پیک دارویی نوین

فهرست

- 4..... معرفی اعضا کارگروه سه نوین
- 3..... پیشگفتار
- 5..... بیماری گال یا جرب
- 6..... چگونه یک فرد به این بیماری مبتلا می شود؟
- 7..... انگل گال کدام قسمت های بدن را بیشتر درگیر می کند؟
- 7..... چه افرادی بیشتر در معرض ابتلا به گال می باشند؟
- 8..... علایم و نشانه های بیماری گال
- 9..... تشخیص مبتلایان به گال چگونه است؟
- 9..... درمان بیماری گال

اعضا کار گروه سه نوین

دکتر شکوفه لوایی مدیر گروه

دکتر سمانه صفری

دکتر مژگان رنجبر

دکتر محدثه میر

دکتر بهناز نیکخواه

دکتر نیلوفر عمیدی

آقای امیر اصلانی نژاد

دکتر آوا صفری

پیشگفتار

مجموعه ای که پیش رو دارید بر اساس مطالب جمع آوری شده در آرشیو پیک دارویی نوین و همچنین مطالب تکمیلی از سایر رفرنس ها تهیه شده است و در بازنگری های آتی تصحیح و تکمیل خواهد شد.

تدوین: 1

تاریخ تدوین: آبان 1394

بیماری گال یا جرب

بیماری گال یا scabies disease توسط حشره کوچکی که *sarcoptes scabiey* نام دارد ایجاد می شود این کرم یا حشره یک انگل است یعنی موجودی که در بدن میزبان زندگی می کند در حالی که فایده ای برای میزبان ندارد. این کرم بسیار کوچک کرم رنگ و دارای 4 جفت پاست گال ماده از گال نر بزرگتر است. گال ماده پس از نفوذ کردن به لایه های پایین تر پوست و ایجاد کانال تخم می گذارد. این کرم در طول زندگی خود 40 تا 50 عدد تخم می گذارد. تخم ها پس از 3 تا 4 روز لارو شده و پس از طی 10 تا 15 روز گال بالغ را ایجاد می کنند. از این 40 تا 50 تخم کمتر از 10 تخم به گال بالغ تبدیل خواهد شد.

بیماری گال یا جرب بیماری پوستی مسری همراه با خارش شدید است و جوش های ریز قرمز رنگی را در پوست ایجاد می کند. انگل مولد بیماری گال بعد از ورود به بدن فرد در پوست زندگی می کند و زیر پوست برای خود سوراخ ها و کانال های زیر پوستی ایجاد می کند.

بیشتر علائم هجوم گال به بدن به دلیل پاسخ سیستم ایمنی بدن ما به بزاق، تخم و مدفوع کرم گال می باشد. متوسط تعداد کرم گال در یک فرد مبتلا 12 عدد است. در حالی که در مناطق محروم در کودکان مبتلا بالغ بر صد کرم وجود دارد.

چگونه یک فرد به این بیماری مبتلا می شود ؟

در طی تماس پوست به پوست انگل گال از شخصی به شخص دیگر منتقل می شود؛ زیرا این کرم ها قادر به پریدن و یا پرواز کردن و جهیدن نیستند.

بیشتر مبتلایان به گال در اثر تماس دست به دست با یک بیمار مبتلا به گال مبتلا شده اند. دست فرد شایع ترین بخش برای مواجهه اولیه با این کرم است؛ اما لازم است این را هم بدانیم که برای مبتلا شدن به این بیماری واگیردار زمان تماس پوستی باید کافی باشد. یعنی تماس پوستی که در حد چند ثانیه باشد. معمولاً باعث انتقال انگل گال نخواهد شد.

خارش شدید قطعاً منجر به خاراندن مداوم خواهد شد. با این خاراندن شدید عفونت راحت تر در پوست فرد توسعه پیدا می کند. خارش مداوم همچنین می تواند به سپسیس یا عفونت خون منجر شود.

البته شدت بیماری فرد که توسط تعداد انگل های موجود در پوست تعیین می شود می تواند در سرعت انتقال بیماری به افراد سالم تاثیر گذار باشد.

انگل گال بعد از 24 تا 36 ساعت زندگی در پوست میزبان قادر است از بدن بیمار فرار کند.

بعید است که از راه هایی مثل خوابیدن در رختخواب فرد بیمار و یا استفاده از لباس و خوله فرد بیمار مبتلا شوید؛ اگر چه برای احتیاط بیشتر شستشوی لباس و رختخواب بیمار توصیه می شود.

انگل گال کدام قسمت های بدن را بیشتر درگیر می کند ؟

انگل گال می تواند تمام پوست بدن را درگیر کند. اگر چه که این حشره تمایل دارد برخی قسمت های پوست بدن را بیشتر حفاری کند. شایع ترین قسمت ها که منجر به خارش شدید می شوند شامل:

- انگشتان و شیار بین انگشتان دست
 - بازو تا مچ دست
 - ناحیه کمر ناف و اندام تناسلی
 - باسن ران نشیمنگاه و مناطق اطراف سینه
 - ناحیه ای از پوست که معمولاً با اشیاء زینتی پوشیده شده اند مثل نواحی زیر دستبند انگشتر و ساعت
- در بدن کودکان معمولاً درگیری گسترده تر است و سراسر بدن حتی کف دست و پا و سر نیز ممکن است مبتلا شود. خاراندن ضایعات گاهی باعث سوار شدن عفونتهای چرکی روی ضایعات گال می شود.

چه افرادی بیشتر در معرض ابتلا به گال می باشند ؟

عامل گال می تواند تمام افراد یک خانواده در هر سنی که باشند مبتلا کند. بیماری بیشتر از افرادی شروع می شود که تماس نزدیک بدنی با دیگران دارند مانند بچه ها، مادرانی که کودک شیرخوار دارند، سالمندانی که در سرای سالمندان زندگی می کنند، سربازان، زندانیان.

نکته: ابتلا به گال نشانه ای از عدم رعایت بهداشت نیست.

علائم و نشانه های بیماری گال

▪ خارش پوست مخصوصا در شب ها خارش شدیدترین علائم این بیماری است. خارش می تواند آن قدر شدید باشد که فرد را در تمام شب بیدار نگه دارد.

▪ جوش ها دانه ها و راش های پوستی

بسیاری از بیماران راش های پوستی را نشان می دهند. این جوش ها معمولا خط ها و راه هایی روی پوست فرد ایجاد می کنند. این خطوط ممکن است به شکل کهریز گزیدگی های کوچک گره های زیر پوستی و سفید یا کورک باشند. برخی افراد فلسی شدن پوست و پوسته شدن و وضعیت مشابه اگزما را نشان می دهند.

▪ زخم ها و جراحات ها

خارش پوست و خاراندن شدید آن می تواند به زخم و جراحی پوست منجر شود و عفونت عارضه شایع این زخم های پوستی است.

▪ سخت شدن پوست

زمانی که فرد به نوع شدید بیماری گال مبتلا باشد؛ خشکی و سخت شدن پوست عارضه قطعی خواهد بود. این مدل بیماری گال را گال نروژی نیز می گویند. در این بیماری پوست فرد محل زندگی 100 تا 1000 کرم و تخم کرم می شود. حرکت بیشتر این کرم ها در پوست و حفر کانال های زیر پوستی توسط آنها شدت خارش را بیشتر و بیشتر خواهد کرد.

▪ خارش شدید قطعا منجر به خاراندن مداوم خواهد شد. با این خاراندن شدید عفونت راحت تر در پوست فرد توسعه پیدا می کند. خارش مداوم همچنین می تواند به سپسیس یا عفونت خون منجر شود.

تشخیص مبتلایان به گال چگونه است؟

با وجود تمام علائم و نشانه های گال تشخیص این بیماری نیازمند ارزیابی بالینی و نظر پزشک است. پزشک پس از بررسی علائم ذکر شده از بررسی وجود یا عدم وجود کانال های زیر پوستی برای تشخیص بهتر بیماری استفاده می کند. به دلیل شباهت بسیاری از علائم این بیماری با سایر بیماری های پوستی تشخیص بیماری گال قدری مشکل است. بنابراین نمونه ای از پوست معمولاً به آزمایشگاه منتقل شده و با استفاده از میکروسکوپ تشخیص قطعی انجام خواهد شد. اگر خارش و جوش های پوستی در چند نفر از اعضای یک خانواده که با هم در یک خانه زندگی می کنند دیده شده است توجه داشته باشید که ممکن است بیماری گال علت این مشکل باشد.

درمان بیماری گال

درمان گال ساده و سریع است و با رعایت اصول زیر بیمار به راحتی درمان می شود. شستشوی پوست با پودر لباس شویی یا صابون محرک و استعمال خودسرانه پماد های کورتون باعث بدتر شدن بیماری می گردد. لباسها، ملحفه ها و حوله هایی که در 48 ساعت گذشته استفاده نموده اید با آب جوش شسته و در افتاب خشک کنید. همچنین لوازم شخصی که قابل شستشو نمی باشد به مدت 10 روز در یک نایلون پلاستیکی در بسته قرار داده و سپس استفاده نمایید.

تمامی افراد در تماس با فرد مبتلا (معمولا کلیه افراد یک خانواده) چه دچار خارش باشند و چه نباشند باید تحت درمان قرار گیرند. افرادی که در تماس نزدیک با فرد آلوده بوده اند مانند دوستان نزدیک یا هم کلاسیها باید درمان شوند و تمامی اعضا خانواده باید همزمان درمان شوند.

24 ساعت پس از شروع درمان خطر سرایت بیماری به شدت کاهش می یابد.

درمانهای توصیه شده معمولا شامل موارد زیر هستند

✓ کرم پرمترین

✓ لوسیون بنزیل بنزوات

✓ پماد سولفور

✓ لوسیون لیندان

کرم پرمترین

مکانیسم اثر کرم پرمترین در درمان گال

پرمترین با اثر بر غشا سلولهای عصبی انگل و اختلال در هدایت کانال های سدیمی باعث پولاریزاسیون مجدد تاخیری و فلج حشره و نهایتا نابودی انگل خواهد شد.

عوارض جانبی پرمترین

- خارش که البته گاهی خارش ناشی از خود انگل است.
- سردرد تب درد شکم تهوع اسهال یا استفراغ

نحوه استفاده کرم پرمترین در بیماری گال

از پوست سر تا کف پا به طور کامل باید با فراورده ماساژ داده شود و پس از 8 تا 14 ساعت شسته شود. در کودکان فراورده روی تمام بدن شامل صورت گردن پوست سر و گوش ها مالیده می شود. درمان با فراورده پس از 7 روز باید تکرار شود.

مصرف دارو در بارداری و شیردهی

در مورد مصرف دارو در بارداری و شیردهی اطلاعات زیادی در دسترس نیست. در دوران بارداری تنها در صورت توصیه پزشک به لزوم مصرف دارو به کار رود و در شیر دهی بهتر است از شیر دادن کودک تا هنگام مصرف دارو موقتا اجتناب شود.

سلامت مصرف دارو در درمان کودکان کمتر از 2 ماه تایید نشده است.

در افراد مبتلا به آسم مصرف دارو ممکن است سبب تشدید حملات آسمی گردد.

اشکال دارویی

شامپو یک درصد

کرم یک و پنج درصد

لوسیون لیندان

نحوه استفاده لوسیون لیندان در بیماری گال

مقدار کافی از لوسیون از گردن به پایین (در نوزادان احتمال آلودگی سر نیز وجود دارد) یک بار روی پوست خشک مالیده می شود و پس از 8 تا 12 ساعت با آب شسته شود در صورت نیاز یک هفته بعد تکرار گردد.

لوسیون لیندان در حاملگی و شیردهی رده C می باشد.

لوسیون بنزیل بنزوات

این فراورده به شکل دست ساز در داروخانه تهیه می گردد.

Benzyl Benzoate 25%

Alcohol 70 to 75%

دستور مصرف لوسیون بنزیل بنزوات

موضع را به مدت 3 شب پیپی به محلول آغشته کرده و روز چهارم موضع را بشویید.

پماد سولفور 6 تا 10 درصد

این فراورده به شکل دست ساز در داروخانه تهیه می گردد. منع مصرف در بچه ها زنان باردار و شیرده ندارد. در صورت

تجویز این فراورده توصیه می شود 3 شب متوالی به سرتاسر بدن از گردن به پایین مالیده و سپس روز چهارم آنرا بشویید در

صورت توصیه پزشک درمان یک هفته بعد تکرار گردد.

Sulfur 6-10 %

Vaseline to 100 گرم

روش تهیه

گوگرد را پس از توزین در هاون ریخته و با پارافین لویگه نمایید. سپس وازلین را کم کم اضافه و وزن نهایی را به 100

گرم برسانید.

پماد کروتامیتون و درمان بیماری گال

اشکال دارویی

کرم موضعی 10 درصد

کرم کروتامیتون در تمام سطح بدن از چانه به پایین به ویژه در نقاط چین دار پوست مالیده می شود. صبح روز بعد از مصرف دارو ملحفه ولباس زیر باید عوض شود. مصرف دارو را می توان پس از 24 ساعت تکرار کرد و 48 ساعت پس از آخرین بار مصرف دارو باید حمام نمود.

این دارو در اطفال کمتر از 3 سال باید با احتیاط و مشورت پزشک مصرف گردد.

چک دارویی نوین